

Universiteit Antwerpen
 Faculteit Rechten

Verzekering: beroepsgeheim en GDPR-boetes

THIERRY VANSWEEVELT
 Hoogleraar UAntwerpen
 Voorzitter Antwerp Health Law and Ethics Chair
 Advocaat Dewallens & partners
 President World Association for Medical Law

1

Dekking schending beroepsgeheim?

- **Aansprakelijkheidsverzekering** (art. 141 e.v. Verzekeringswet 2014):
 - ❖ dekt het aansprakelijkheidsrisico/vrijwaart het vermogen van de verzekerde;
 - ❖ tegen vorderingen tot schadevergoeding => de aansprakelijkheid van de verzekerde;
 - ❖ voor de schade veroorzaakt aan een derde door een in de polis gedekte activiteit
- **Rechtsbijstandverzekering** (art. 154 e.v. Verzekeringswet 2014):
 - ❖ Dekte de kosten voor een gerechtelijke of een buitengerechtelijke geschillenbeslechting
 - ❖ dekt kosten om zijn rechten te doen gelden
 - ❖ als eiser of verweerder
 - ❖ in een gerechtelijke, administratieve of andere procedure, of los van enige procedure
 - ❖ Kosten: kosten van dienstverlening, kosten van bijstand door technische en juridische raadslieden en geschillenbeslechting.

2

Dekking schending beroepsgeheim?

- **Aansprakelijkheidsverzekering** (art. 141 e.v. Verzekeringswet 2014):

BA-polis: "De verzekeraar dekt alle vergissingen, intellectuele fouten, slordigheden, en/of nalatigheden, begaan in de uitoefening van zijn beroepsactiviteiten [...]"

 - ❖ **Polis: Verzekerde activiteiten:** De waarborg van deze polis is algemeen en strekt zich uit tot alle activiteiten van de verzekerden, evenals tot alle activiteiten, werkzaamheden en bijkomende of aanvullende prestaties die rechtstreeks of onrechtstreeks in verband staan met de verzekerde activiteiten.
- **Rechtsbijstandverzekering** (art. 154 e.v. Verzekeringswet 2014):
 - ❖ **Polis:** "De verzekeraar dekt de strafrechtelijke verdediging van de verzekerde, telkens hij vervolgd wordt wegens een schadegeval verzekerd in de waarborg 'Aansprakelijkheid'."

3

Dekking schending beroepsgeheim: de opzettelijke fout?

▪ Art. 62. Verzekeringswet 2014:

- "Niettegenstaande enig andersluidend beding, kan de verzekeraar niet verplicht worden
- dekking te geven aan hem
- die het schadegeval **opzettelijk** heeft veroorzaakt."

4

4

Bestanddelen beroepsgeheim?

▪ 5 voorwaarden beroepsgeheim:

1. Een bekendmaking aan een derde
2. Van een toevertrouwd geheim
3. De geheimgerechtigde werd geïdentificeerd of is identificeerbaar
4. **De bekendmaking is opzettelijk gepleegd**
5. Door een persoon die door zijn staat of beroep gehouden is tot het beroepsgeheim

5

5

Soorten opzet

▪ Algemeen opzet in het STR:

1. Bewust, dit is met kennis van zaken
2. Uit vrije wil strafbaar gedrag vertonen

≠

▪ Opzet in het verzekeringsrecht: Cass. 24/4/2009:

1. Wetens en willen handelen of nalaten
2. De wil om schade te veroorzaken

▪ => Verzekeraar kan geen dekking weigeren als hij de wil van de verzekerde om schade te veroorzaken niet kan aantonen => geen opzettelijke fout

▪ => schending beroepsgeheim in principe gedekt

6

6

Contractuele uitsluiting opzettelijk misdrijf

- **Polisclausule:**
- *“Wordt u verdacht van een opzettelijk misdrijf of een daarmee samenhangende tuchtrechtelijke inbreuk dan verlenen wij geen rechtsbijstand*
- *tenzij de definitieve gerechtelijke beslissing opzet niet weerhoudt.*

- *In dat geval betalen wij u de erelonen en kosten terug.*
- *Deze uitbreiding geldt echter niet voor misdaden en gec. misdaden.”*

 Universiteit Leuven

7

7

Contractuele uitsluiting opzettelijk misdrijf

- Verzekeraar verwijst niet naar opzet in art. 62 Verzekeringswet 2014
- Maar maakt gebruik van techniek van de uitsluiting van risico
- Contractuele vrijheid
- Schending beroepsgeheim = opzettelijk misdrijf: opzet in STR zin
- => zorgverlener die veroordeeld wordt voor schending beroepsgeheim, zal niet gedekt zijn door zijn rechtsbijstandverzekering!
- Waarschuwing: begrijpt zorgverlener dat onder opzettelijk misdrijf de schending van het beroepsgeheim thuishoort?
- Zeker in ziekenhuispolis: clausule doen schrappen
- Ook van toepassing op: onw. uitoefening geneeskunde/hulpverzuim

 Universiteit Leuven

8

8

Administratieve geldboetes GDPR

- GBA kan administratieve geldboetes opleggen (art. 83 GDPR)
- **Verzekerd?**
 - Soms uitdrukkelijk uitgesloten
 - Soms stilzwijgen: => ook uitgesloten
 - Soms wel gedekt in BA-polis of in cyberpolis: voor zover 'wettelijk verzekeraar'
- **Art. 155 Verzekeringswet 2014:**

“Geen enkele geldboete of geen enkele minnelijke schikking in strafzaken kan het voorwerp zijn van een verzekeringsovereenkomst, met uitzondering van die welke ten laste zijn van de persoon die burgerrechtelijk aansprakelijk is en die geen betrekking hebben op de wetten en de uitvoeringsbesluiten betreffende het wegverkeer of betreffende het vervoer over de weg”.

 Universiteit Leuven

9

9

Administratieve geldboetes GDPR

- Geldt verbod op verzekeraarheid van strafrechtelijke geldboetes, ook voor administratieve geldboetes?
- Discussie over:
 - Sommigen wel: *a contrario* redenering
 - Anderen: afhankelijk van soort administratieve geldboete:
 - Kunnen een strafrechtelijk karakter hebben: kwalificatie, aard en doel regel, aard en ernst sanctie
 - Aard van adm. geldboete is per definitie afschrikkend (art. 83 GDPR)
 - Strafsanctie als het doel is om herhalingen te voorkomen
 - => niet verzekeraar

Universiteit Antwerpen
Faculteit Rechten

10

10

Take home message

- ❖ Waarschuwing
- ❖ Schending beroepsgeheim normaal gedekt, want geen opzet in zin van Verzekeringswet 2014.
- ❖ Maar sommige polissen sluiten opzettelijke misdrijven in de zin van het STR, contractueel van dekking uit
- ❖ Aandachtspunt ziekenhuisjuristen bij opstellen bestek/lastenboek overheidsopdracht ziekenhuispolis
- ❖ Administratieve geldboetes hebben strafrechtelijk karakter => niet verzekeraar

Universiteit Antwerpen
Faculteit Rechten

11

11

Universiteit Antwerpen
Faculteit Rechten

AHLEC
Antwerp Health Law and
Ethics Chair

www.ahlec.be

12